تئوری اطلاعات : جلسه 12 ، شنبه 99/8/10

مباحث امروز :

* کد هافمن
* نکاتی درباره کد هافمن
* اثبات بهینه بودن کد هافمن

با یک مثال شروع کنیم :

مثال 1 : $X = \{1,2,3,4,5\} \longrightarrow D = \{0,1\}$

	1	2	3	4	5
Prob	0.25	0.25	0.2	0.15	0.15

: $m = |X| = 5$

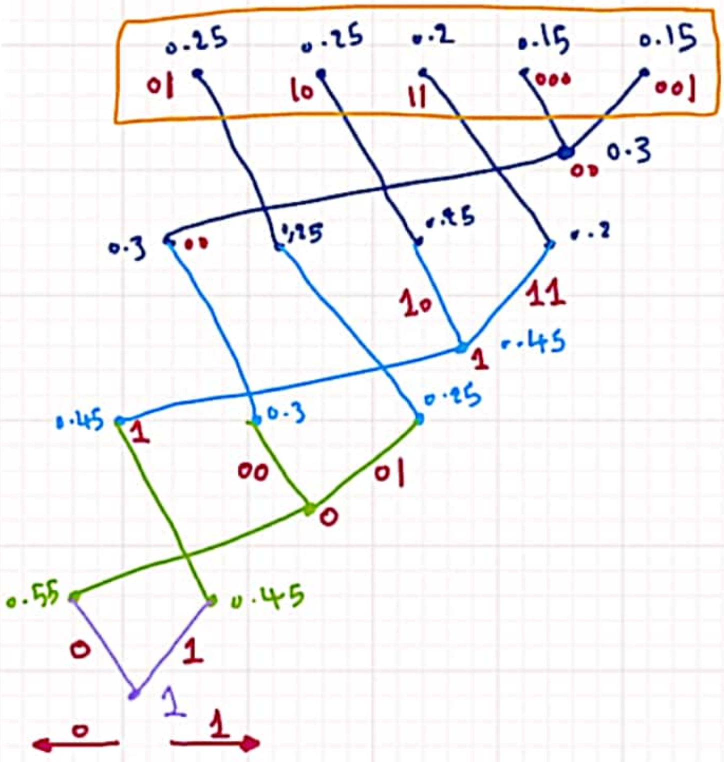

x		
1	$\longrightarrow$ 01	: 0.25
2	$\longrightarrow$ 10	: 0.25
3	$\longrightarrow$ 11	: 0.2
4	$\longrightarrow$ 000	: 0.15
5	$\longrightarrow$ 001	: 0.15

$\bar{L} = 2.3$ bit

مثال 2 : همان منبع بالا ولی $D = \{0,1,2\}$

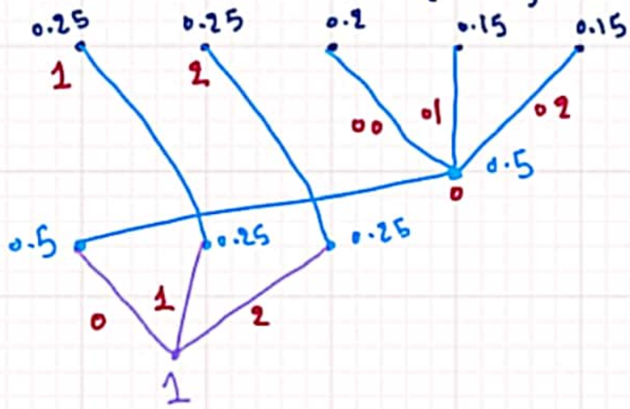

x	D^*
1 $\longrightarrow$	1
2 $\longrightarrow$	2
3 $\longrightarrow$	00
4 $\longrightarrow$	01
5 $\longrightarrow$	02

نکته: برای وقتی که $D \geq 3$ ← برای اینکه الگوریتم هافمن کار کند
تعداد سمبل ها $(m = |X|)$ باید به شکل

$$m = 1 + K(D-1)$$

باشد.

اگر m به شکل فوق نبود تعدادی سمبل با احتمال صفر به X اضافه می کنیم تا
الگوریتم هافمن کار کند و در نهایت از آنها صرف نظر می کنیم.

نکته: مسئله ۲۰ سوالی برای پیدا کردن یک شی از یک مجموعه اشیاء X.
به طور متوسط کمترین تعداد سوال را بپرسیم.
سوال ها هر به شکل این است که آیا $x \overset{?}{\in} A \subseteq X$.
با فرض اینکه توزیع احتمال شی مورد نظر از X را داشتیم.

هر کد معادل یک دنباله سوال:
مثال:
uniqely decodable

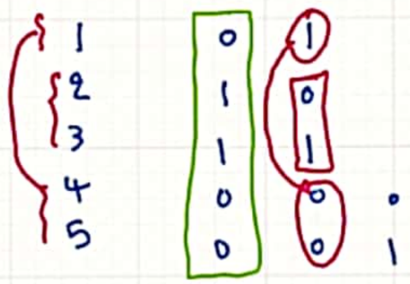

* دنباله سوال ها هر شی را به صورت یکتا مشخص می کنند ← دنباله پاسخ های بله و خیر
← تبدیل به دنباله ای از ۰ و ۱ ها

* نکته: مقایسه کد هافمن و کد Shannon:
کد شانون هر سمبل i ام طول $\lceil \lg \frac{1}{p_i} \rceil$

مثال: $X = \{1, 2\}$ ← طول نسبت داده شده به 1 : 1 بیت
0.0001 ← 0.9999 ← طول ------- 2 : 14 بیت

ولی کد بهینه: $1 \to 0$ ، $2 \to 1$ } طول هر دو یک است.

مثال: مقایسه هافمن با شنون:

$X = \{1, 2, 3, 4\}$

$\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$

$\frac{1}{3} \quad \frac{1}{3} \quad \frac{1}{4} \quad \frac{1}{12}$

$\xrightarrow{\text{کد هافمن}}$

① $l: (2, 2, 2, 2) \rightarrow \bar{L} = 2$

② $l: (1, 2, 3, 3) \rightarrow \bar{L} = 2$

$\rightarrow l(3) = 3$

$l_{\text{Shannon}}(3) = 2$

---

* بهینه بودن کد هافمن:

فرض: $m = |X|$ و $P_1 \geq P_2 \geq \dots \geq P_m$

لم: برای هر توزیع بر روی X موارد زیر را داریم:

① برای هر کد بهینه اگر که $P_j > P_k \Rightarrow l_j \leq l_k$

② در هر کد بهینه‌ای لحظه‌ای دو کدواژه طولانی‌تر هم‌طول هستند.

③ یک کد بهینه‌ای وجود دارد که دو کدواژه طولانی‌تر فقط در بیت آخر تفاوت دارند. و دو کدواژه طولانی‌تر هم مربوط به دو سمبل کم احتمال هستند.

نتیجه ① $\leftarrow$ اگر $P_1 \geq \dots \geq P_m \Leftarrow l_1 \leq \dots \leq l_m$

حل: ① اگر $P_j > P_k$ فرض خلف می‌کنیم که $l_j > l_k$ باشد.

از روی کد اول (C_m) یک کد جدید C'_m می‌سازیم که جای سمبل j و k عوض شده باشد:

$$\underbrace{\bar{L}(C'_m) - \bar{L}(\overset{\text{کد بهینه}}{C_m})}_{\geq 0} = \sum_{i=1}^{m} P_i l'_i - \sum_{i=1}^{m} P_i l_i$$

$$= P_j l_k + P_k l_j - P_j l_j - P_k l_k$$

$$= \underbrace{(P_j - P_k)}_{>0}\underbrace{(l_k - l_j)}_{} \Longrightarrow \geq 0 \quad ※$$

حل ② : از یک می‌توانیم نتیجه بگیریم : $l_1 \le l_2 \le \dots \le l_{m-1} \le l_m$

فرض خلف : $l_{m-1} < l_m$

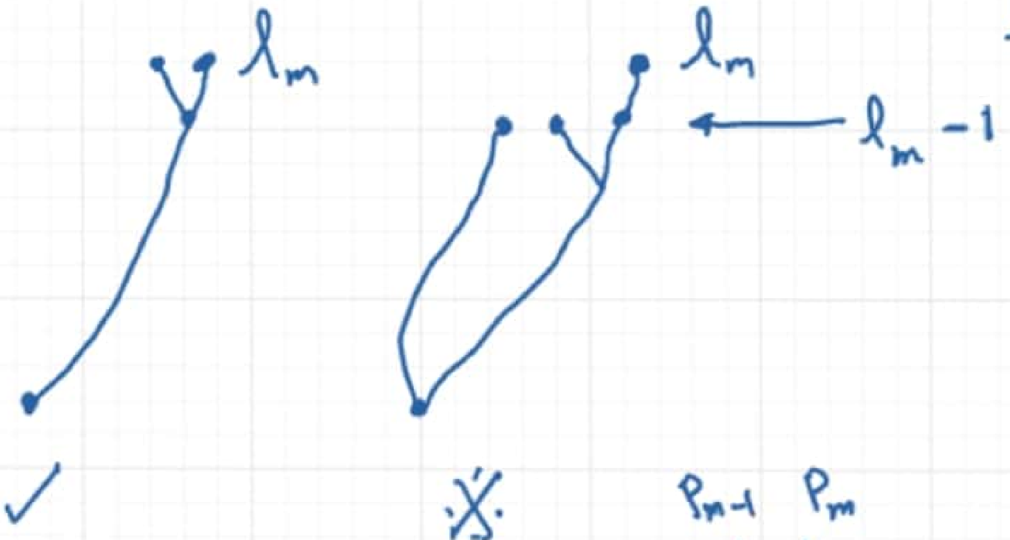

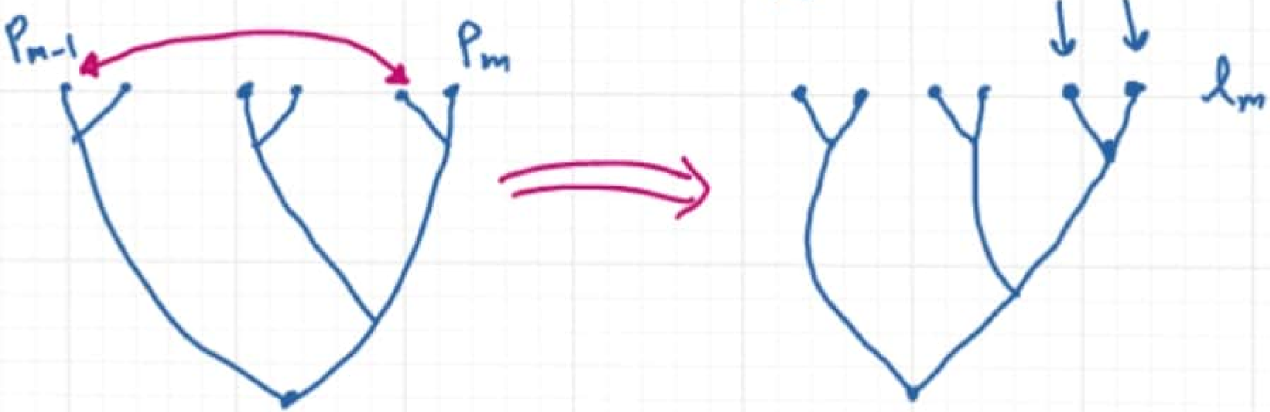

③